BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 01 0 U 020837 25 Uvp
Sarajevo, 23.09.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Danilović Edine, kao predsjednika vijeća, Jaramaz-Dedić Sanje i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Pita Minele, kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja T.S. iz B., Ć. bb, protiv akta broj FZ3/2/2-31-1-1232-4/23, MB/OB ....od 03.02.2025. godine, tuženog Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari priznavanja prava na starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću, broj: 01 0 U 020837 25 U od 20.10.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 23.09.2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Bihaću, broj: 01 0 U 020837 25 U od 20.10.2025. godine preinačava i rješava:

Tužba tužitelja se uvažava, osporeno rješenje tuženog broj FZ3/2/2-31-1-1232-4/23, MB/OB .... od 03.02.2025. godine i prvostepeno rješenje direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Bihaću broj: FZ4/2/1-31-1-22063/23 od 20.06.2024. godine se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću, broj: 01 0 U 020837 25 U od 20.10.2025. godine, odbijena je tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog u Bihaću broj: FZ4/2/1-31-1-22063/23 MB/OB .... od 20.06.2024. Tim prvostepenim rješenjem tužitelju je priznato pravo na starosnu penziju počev od 12.05.2023. godine u iznosu od 1.616,91 KM i izvršeno je usklađivanje iznosa penzije na dan donošenja rješenja u iznosu od 1.722,82 KM.

Zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj pobija navedenu presudu zbog pogrešne primjene materijalnog prava Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BIH navodeći da mu u penzijski staž nije priznat poseban staž u smislu odredbi člana 22. i 36. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BIH pa je isti oštećen za iznos bodova na ime posebnog staža u visi od 6,8555. Tužitelj dalje navodi da je bio pripadnik Oružanih snaga BIH, dostavio je uvjerenje o posebnom stažu i nije osuđen za ratni zločin pa smatra da mu se poseban staž ima uračunati u penzijski staž. Tužitelj u zahtjevu osporava i utvrđeni godišnji lični koeficijent za period 2009-2022. godina. Predlaže da Vrhovni sud F BIH zahtjev uvaži, pobijanu presudu preinači i poseban staž prizna u penzijski staž.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je naveo da ostaje kod razloga navedenih u obrazloženju osporenog rješenja.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima iz spisa predmeta proizlazi da je tužitelju rješenjem prvostepenog organa od 05.09.2023. godine priznato prava na starosnu penziju počev od 12.05.2023. godine i utvrđen mu je ukupan penzijski staž odnosno staž osiguranja u trajanju od 40 godina 0 mjeseci i 14 dana. Protiv tog rješenja tužitelj je izjavio žalbu navodeći da mu u ukupan penzijski staž nije uzeto u obzir učešće u Armiji BIH u trajanju od 3 godine, 5 mjeseci i 3 dana, a drugostepeni organ je žalbu uvažio, rješenje prvostepenog organa ukinuo navodeći da tužitelju u ukupni penzijski staž nije uračunato učešće u Armiji BiH zbog čega je prvostepeni organ, imajući u vidu da tužitelj ispunjava uslove za starosnu penziju iz člana 40. i 144. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BIH, trebao utvrditi iznos penzije koji je za tužitelja povoljniji i o istom upoznati tužitelja.

U ponovnom postupku prvostepeni organ je postupio prema uputama drugostepenog organa i utvrdio iznos penzije za izuzetnu prijevremenu starosnu penziju po članu 144. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BIH u iznosu od 1.608,55 KM, o tome upoznao tužitelja koji je ostao kod zahtjeva za starosnu penziju uz uvećanje na ime posebnog staža. Prvostepeni organ je tužitelju ponovo priznao pravo na starosnu penziju u iznosu od 1.616,91 KM, kao povoljnije pravo, ne uračunavajući mu poseban staž u penzijski staž, pri čemu prvostepeni organ u obrazloženju rješenja nije naveo razloge zbog čega tužitelju poseban staž nije priznat u penzijski staž.

Protiv navedenog rješenja prvostepenog organa tužitelj je izjavio žalbu koju je tuženi odbio donošenjem osporenog rješenja, navodeći da je tužitelju za period od 28.12.1989. godine do 23.12.1995. godine uplaćen staž osiguranja po osnovu radnog odnosa, tako da se period koji je tužitelj proveo u Armiji BIH ne može uračunati u njegov ukupan penzijski staž, jer se staž ne može računati u trostrukom trajanju.

Tužitelj je protiv osporenog rješenja pokrenuo upravni spor, tužbom podnesenom prvostepenom sudu, koji je pobijanom presudom tužbu odbio, cijeneći da su osporeno i prvostepeno rješenje pravilni i zakoniti iz istih razloga koje su naveli prvostepeni organ i tuženi.

Osnovano se zahtjevom za vanredno preispitivanje prigovara pogrešnoj primjeni materijalnog prava.

Odredbom člana 22. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BIH („Sl. Novine FBiH" broj 13/1 8, 90/21, 9/22, 47/24 i 19/25, u daljem tekstu Zakon o PIO) propisano je da penzijski staž na osnovu kojeg se ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvata staž osiguranja i poseban staž, kao i vrijeme koje se računa u penzijski staž po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odredbom člana 36. stav 1. Zakon o PIO propisano je da licima koja su uzela učešće u pripremama za odbranu BiH, odnosno koja su uzela učešće u odbrani BiH kao pripadnici Armije Republike BiH, odnosno Hrvatskog vijeća obrane i organa unutrašnjih poslova, saglasno propisima koji su se na njih odnosili prije stupanja na snagu ovog zakona, u penzijski staž, kao poseban staž u dvostrukom trajanju, računa se vrijeme koje su proveli u pripremama za odbranu odnosno u odbrani BiH u periodu od 18. septembra 1991. godine do 23. decembra 1995. godine, u skladu sa propisima o kriterijima, načinu i postupku priznavanja i izdavanja uvjerenja na osnovu kojih se ovo vrijeme priznaje u penzijski staž kao poseban staž. Stav dva propisuje da se u budžetu Federacije osiguravaju se sredstva za pokriće dijela visine penzije po osnovu priznatog staža iz stava (1) ovog člana i to za penzije ostvarene po zakonu.

Odredbom člana 37. Zakona o PIO propisan je odnos posebnog staža i staža osiguranja i regulisano da poseban staž iz člana 36. ovog zakona, ne čini staž osiguranja, bez obzira na to da li je unesen u matičnu evidenciju nosioca osiguranja.

Odredbom člana 43. Zakona o PIO propisano je da se visina starosne penzije određuje tako što se lični bodovi osiguranika pomnože sa vrijednošću općeg boda na dan ostvarivanja prava.

Odredbom člana 44. stav 1. Zakona o PIO propisano je da se ukupni lični bodovi osiguranika utvrđuju kao zbir ličnih bodova na osnovu staža osiguranja i ličnih bodova na osnovu posebnog staža iz stava 5. ovog člana. Lični bodovi na osnovu staža osiguranja dobiju se množenjem ličnog koeficijenta osiguranika i njegovog staža osiguranja (stav 2). Za određivanje ličnih bodova osiguranika, penzijski staž može iznositi i više od 40 godina (stav 3). Radi određivanja ličnih bodova osiguranika, penzijski staž se iskazuje brojčano, a utvrđuje se tako da se svaka godina računa kao 1, svaki mjesec kao 0,083333, a svaki dan kao 0,002777 (stav 4). Licima iz člana 36. ovog zakona, prilikom izračuna penzije po ovom zakonu, lični bodovi za svaku godinu posebnog staža iznose 1 bodova, za priznatu punu godinu ostvarenog posebnog staža, za svaki mjesec iznose 0,083332 boda, a za svaki dan iznose 0,002777 boda (stav 5). Kao jedan mjesec, u skladu sa st. 3, 4 i 5 ovog člana, računa se 30 dana (stav 6).

Iz naprijed citiranih zakonskih odredbi proizilazi da penzijski staž obuhvata staž osiguranja i poseban staž, a da se visina starosne penzije određuje tako što se lični bodovi osiguranika pomnože sa vrijednošću općeg boda na dan ostvarivanja prava, pri čemu se ukupni lični bodovi osiguranika utvrđuju kao zbir ličnih bodova na osnovu staža osiguranja i ličnih bodova na osnovu posebnog staža.

Prvostepeni sud i nižestepeni organi smatraju da tužitelju kojem za vrijeme mobilizacije nije prekidan radni odnos i kojem je njegov poslodavac postupajući u skladu sa odredbom člana 4. Zakona o radnim odnosima, u to vrijeme, važećim propisima za period 1992-1995 uplatio doprinose ne pripada pravo na priznavanje posebnog staža jer bi to predstavljalo računanje staža u trostrukom trajanju.

Ovakav zaključak doveden je u pitanje navodima zahtjeva.

Odredbom člana 4. Zakona o radnim odnosima („Službeni list R BiH“ broj: 20/90) koji Zakon se primjenjivano na osnovu Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u BiH primjenjuju kao republički zakoni („Službeni list R BiH“ broj: 2/92) u periodu 1992-1995 godine, bilo je propisano da pripadnik oružanih snaga Republike BiH koji je do dana mobilizacije bio u radnom odnosu, za vrijeme dok se nalazi u oružanim snagama ostvaruje sva prava koja proističu iz rada, izuzev plaće koju ostvaruje po posebnim propisima. Dakle, za sve pripadnike oružanih snaga Republike BIH, koji su u periodu 1992-1995. godina bili u radnom odnosu i nalazili se u oružanim snagama BIH, poslodavci su bili dužni da omoguće ostvarenje svih prava iz radnog odnosa, izuzev plaće, pa i da izvrše uplatu doprinosa, što je poslodavac tužitelja i uradio. Tužitelju je za navedeni period poslodavac uplatio doprinose.

Naime, poseban staž iz člana 36. Zakona o PIO i lični bodovi ostvareni po osnovu istog predstavljaju privilegiju i pogodnost osobama koje su učestvovale u pripremama za odbranu BiH, odnosno, koje su učestvovale u odbrani BiH kao pripadnici Armije Republike Bosne i Hercegovine, odnosno, HVO-a i tijela unutrašnjih poslova, za njihov doprinos u odbrani države u proteklom ratu, zbog čega je zakonodavac ovim osobama to vrijeme posebno priznao i

vrednovao u penzijski staž, a sredstva za pokriće tog dijela visine penzije obezbjedio u budžetu Federacije BIH.

Prvostepeni sud i nadležni organi ne daju razloge zbog čega smatraju da bi priznavanjem ličnih bodova po osnovu posebnog staža tužitelju predstavljalo računanje staža u trostrukom trajanju, kada zakon jasno pravi razliku između staža osiguranja i posebnog staža, te propisuje način utvrđivanja visina starosne penzije množenjem ličnih bodova osiguranika sa vrijednošću općeg boda na dan ostvarivanja prava, pri čemu se ukupni lični bodovi osiguranika utvrđuju kao zbir ličnih bodova na osnovu staža osiguranja i ličnih bodova na osnovu posebnog staža.

Posebno treba imati u vidu da niti jednom odredbom Zakona o PIO nije propisano da osiguranik, u slučaju da mu je poslodavac uplatio doprinose za period 1992.-1995, u skladu sa tada važećim propisima, nema pravo na priznavanje i ličnih bodova po osnovu posebnog staža koji predstavlja staž izvan redovnog (obaveznog i dobrovoljnog) osiguranja, a prvostepeni sud i nižestepeni organi u svojim odlukama ne daju razloge zbog čega smatraju da bi priznavanjem ličnih bodova po osnovu posebnog staža tužitelju predstavljalo računanje staža u trostrukom trajanju, već samo paušalno navode da se staž nije mogao računati u trostrukom trajanju, niti se pozivaju na odredbe materijalnog prava koje to zabranjuju i koje su u konkretnom slučaju primjenjene, zbog čega se zakonitost i pravilnost njihovih odluka ne može ispitati.

Imajući u vidu naprijed izneseno, ovaj sud je na osnovu člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, pobijanu presudu preinačio tako što je tužbu uvažio, osporeno i prvostepeno rješenje poništio, te predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak i rješavanje, u kome će prvostepeni organ, vodeći računa o svim primjedbama iznesenim u ovoj presudi, donijeti pravilnu i zakonitu odluku.

Zapisničar
Pita Minela, s.r.

Predsjednik vijeća
Danilović Edina, s.r.